

Exo

Chapter 23

Turkish Interlinear

Reference: Turkish Easy-to-Read Version (HADI)

לֹא 1
olmak-için
H1961

רָשָׁע
kötü
H7563

עִם-
ile-

יָרֵךְ
elini
H3027

תָּשֵׁת
koyacaksın
H7896

אֶל-
değil-
H0408

שָׁוְא
boş
H7723

שָׁמַע
haber

תִּשָּׂא
ağızına-alacaksın
H5375

לֹא
değil
H3808

ס
—

הַמָּס:
zulmün
H2555

עָר
tanık
H5707

‹‹Yalan haber taşımayacaksınız. Haksız yere tanıklık ederek kötü kişiye yan çıkmayacaksınız.

עַל-
üzerinde-

תַּעֲנֶה
şahitlik-edeceksin

וְלֹא-
ve-değil-
H3808

לְרָעָת
kötülük-için

רַבִּים
çoklukların

אַחֲרָי-
ardında-

תֵּהִי
olacaksın
H1961

לֹא-
değil-
H3808

לְהַטָּת:
saptmak-için
H5186

רַבִּים
çoklukların

אַחֲרָי
ardında

לְנִטָּת
saptmak-için
H5186

רֵב
dava
H7379

‹‹Kötülük yapan kalabalığı izlemeyeceksiniz. Bir davada çoğunluktan yana konuşarak adaleti saptırmayacaksınız.

ס
—

בְּרִיבּוֹ:
davasında
H7379

תִּהְיֶה
kayracaksın
H1921

לֹא
değil
H3808

וְלֹא
Ve-fakiri
H1800

Duruşmada yoksulu kayırmayacaksınız.

הָשֵׁב
geri-getirmekle
H7725

תַּעֲבָה
kaybolan
H8582

חֲמֹרוֹ
eşegiyle
H2543

אוּ
veya

אֵיבָהּ
düşmanının
H0341

שׁוֹר
öküzüyle
H7794

תִּפְגָּע
karşılaşırsan
H6293

כִּי
ne-zaman-ki

ס
—

לָוּ:
ona

תִּשְׁיָבּוּ
geri-getireceksin-onu
H7725

‹‹Düşmanınızın yolunu şaşırmışöküzüne ya da eşeğine rastlarsanız, onu kendisine geri götüreceksiniz.

וְחָדַלְתָּ
ve-vazgeçersin
H2308

מִשָּׂאוֹ
yükünün

תַּחַת
altında
H8478

רַבִּין
yatan
H7257

שִׂנְאָהּ
nefret-edeninin
H8130

חֲמֹר
eşegini
H2543

תִּרְאֶה
görürsen
H7200

כִּי-
ne-zaman-ki-

ס
—

עִמּוֹ:
onunla

תַּעֲזֹב
terk-edeceksin

עָזַב
terk-etmekle

לָוּ
ona

מִעֲזֹב
terk-etmekten

Sizden nefret eden kişinin eşeğini yük altında çökmüşgörüseniz, kendi haline bırakıp gitmeyecek, ona yardımcıolacaksınız.

6
לֹא־דָעִילִים
saptıracaksın
תִּטָּה
hükmünü
מִשְׁפֶּט
fakirinin
אֲבִינָה
davasında
בְּרִיבוֹ:
H3808
H5186
H4941
H0034
H7379

‹‹Duruşmada yoksula karşı adaleti saptırmayacaksınız.

7
מִדְּבַר־סוֹזֵדֵנִים
yalanının
שָׁקַר
uzak-duracaksın
תִּרְחֶק
ve-masum
וְנָקִי
ve-doğru
וְצַדִּיק
değil-
אֶל־
תִּהְרֹג
öldüreceksin
כִּי
çünkü
H1697
H8267
H7368
H6662
H0408
H2026

לֹא־דָעִילִים
değil-
אֲצַדִּיק
temize-çıkaraçağım
רָשָׁע:
kötüyü
H3808
H6663
H7563

Yalandan uzak duracak, suçsuz ve doğru kişiyi öldürmeyeceksiniz.
Çünkü ben kötü kişiyi aklamam.

8
וְשֹׁחַד
Ve-rüşvet
לֹא־דָעִילִים
değil
תִּקַּח
alacaksın
כִּי
çünkü
הַשְּׁחָד
rüşvet
עוֹנֵר
kör-eder
פִּקְחִים
görenleri
וְיִסְלַף
ve-çarpıtır
דְּבָרָיו
sözlerini
H7810
H3947
H3808
H7810
H5786
H6493
H5557
H1697

צְדִיקִים:
doğruların
H6662

‹‹Rüşvet almayacaksınız. Çünkü rüşvet
göreni kör eder, haklıyı haksız çıkarır.

9
וְגֵרִים
yabancıyı
לֹא־דָעִילִים
değil
תִּלְחֹץ
ezeceksin
וְאַתֶּם
ve-siz
יֹדְעֵתֶם
biliyorsunuz
אֶת־
-
נַפְשׁוֹ
canını
הַגֵּר
yabancı
כִּי
çünkü
H1616
H3905
H3808
H1616
H3045
H0853
H5315
H1616

גֵּרִים
yabancılar
הָיִיתָם
oldunuz
בְּאֶרֶץ
ülkesinde
מִצְרַיִם:
Mısır'ın
H1961
H1616
H0776
H4714

‹‹Yabancıya baskı yapmayacaksınız.

Yabancılığın ne olduğunu bilirsiniz. Çünkü siz de
Mısırda yabancıyınız.

10
וְשָׁנִים
Ve-altı
שָׁנִים
yıl
תִּזְרַע
ekeceksin
אֶת־
-
אֶרֶץ
ülkeni
וְאַסְפֹּתָ
ve-toplayacaksın
אֶת־
-
תְּבוּאָתָהּ:
ürününü
H8141
H8337
H2232
H0853
H0776
H0622
H0853
H8393

‹‹Toprağınızı altıyıl ekecek,

ürünü toplayacaksınız.

11
וְהַשְּׂבִיעִית
Ve-yedincide
תִּשְׁמַטְנָהּ
bırakacaksın-onu
וְנִשְׁתָּהּ
ve-terk-edeceksin-onu
וְאֲכָלוּ
ve-yiyecekler
אֲבִינֵי
fakirleri
עַמּוּד
halkının
H7637
H8058
H5203
H0398
H0034

וְיִתְרָם
ve-artanlarını
תֹּאכְלוּ
yiyecek
חַיֵּי
hayvanı
הַשָּׂדֶה
kırın
כֶּן־
aynı-şekilde-
תַּעֲשֶׂה
yapacaksın
לְכַרְמֶךָ
bağına
לְזֵיתָהּ:
zeytiline
H0398
H3754
H2132

Ama yedinci yıl nadasa bırakacaksınız; öyle ki, halkınızın
arasındaki yoksullar yiyecek bulabilsin, onlardan artakalanı da yabanıl
hayvanlar yesin.
Bağınıza ve zeytinliğinize de aynışeyi yapın.

12 שְׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂיךָ וּבֵינֵם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת לְמַעַן יִנְחַל
altı gün yapacaksın işlerini ve-gününde yedinci dinleneceksin öyle-ki dinlensin
H8337 H3117 H4639 H3117 H7637 H4616 H5117

שׁוֹרֵךְ וְחַמְרֵךְ וַיִּנְפֹּשׂ בֶן-וְיָבֵיבָה וְהִגֵּר:
öküzün ve-eşeğin ve- nefes-alsın oğlu- cariyenin yabancı:
H7794 H2543 H5314 H0519 H1616

‹‹Altı gün çaışacak, yedinci gün dinleneceksiniz. Böylece hem öküzünüz, eşeğiniz dinlenir, hem de kadın kölenizin oğulları ve yabancıılar rahat eder.

13 וּבְכֹל אֲשֶׁר-אָמַרְתִּי אֵלֵיכֶם תִּשְׁמְרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרַיִם לֹא
Ve-herşeyde dedim size dikkat-edeceksiniz ve-adını ilahların başka değil
H3605 H0559 H0413 H8104 H8034 H0430 H0312 H3808

תִּזְכְּרוּ לֹא יִשְׁמַע עַל-פִּיךָ:
anacamız değil duyulacak üzerinde- ağzının
H2142 H3808 H8085 H6310

‹‹Söylediğim her şeyi yerine getirin. Başa ilahların adını anmayın, ağzınıza almayın.››

14 שְׁלֹשׁ רְגָלִים תִּחַג לִי בַשָּׁנָה:
üç kez kutlayacaksın-bayram bana yılda
H7969 H7272 H2287 H8141

‹‹Yılda üç kez bana bayram yapacakınız.

15 אֶת-תֵּן הַמַּצּוֹת תִּשְׁמַר שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת
- bayramını ekmeklerin mayısız-ekmeklerin tutacaksın yedi gün yiyeceksın
H0853 H2282 H4682 H8104 H7651 H3117 H0398 H4682

כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי-בּו יֵצֵאת מִמִּצְרַיִם וְלֹא
nasıl-ki emrettim-sana zamanında ayının Aviv'in çünkü- onda çıkıttın Mısır'dan ve-değil-
H6680 H4150 H2320 H0024 H3318 H4714 H3808

יֵרְאוּ פָנַי רִיקָם:
görünecekler yüzümü boş
H7200 H6440 H7387

Size buyurduğum gibi, Aviv ayının belirli günlerinde yedi gün mayasız ekmek yiyerek Mayasız Ekmek Bayramını kutlayacakınız. Çünkü Mısırdan o ay çıktınız. ‹‹Kimse huzuruma eli boşçıkmasın.

16 וְתֵן הַקָּצִיר בְּבוֹרְךָ מַעֲשֵׂיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה
Ve-bayramını hasâdın ilk-meyveleri işlerinin ekersin ki tarlada ekersin
H2282 H1061 H4639 H2232 H2282

הָאָסַף תִּשְׂנֶה בְּצֵאתָ הַשָּׂנָה בְּאֶסְפָּךָ אֶת-מַעֲשֵׂיךָ מִן-הַשָּׂדֶה:
toplamanın çıkışında yılın topladığında işlerini tarla-den-
H0614 H3318 H8141 H0622 H0853 H4639

‹‹Tarlaya ektiğiniz ürünleri biçtiğinizde ilk ürünlerle Hasat Bayramını kutlayacakınız. ‹‹Yıl sonunda tarladan ürünlerinizi topladığınızda Ürün Devşirme Bayramını kutlayacakınız.

17 שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׂנָה יֵרְאֶה כָּל-זְכוּרֶךָ אֶל-פָּנָי וְהֵאָרַן יְהוָה:
üç kez yılın görünecek her-erkeğın her-efendinin yüzüne
H7969 H6471 H8141 H7200 H3605 H2138 H0413 H6440 H0113 H3068

‹‹Bütün erkekleriniz yılda üç kez ben Egemen RABbin huzuruna çıkacaklar.

לֹא- 18
değil-
H3808
תֹּזֶכֶת
kurban-edeceksin
H2076
עַל-
üzerinde-
H1242
חֶמֶץ
maya
H1818
וְלֹא-
ve-değil-
H3808
וְלֵינָן
kalacak-gece

חֲלָב-
içyağı-
H2459
חַי
bayramımın
H2282
עַד-
-e-kadar-
H5704
בֶּקֶר:
sabah
H1242

‹‹Evinizde maya bulunduğu sürece bana kurban kesmeyeceksiniz.
‹‹Bayramda bana kurban edilen hayvanın yağı sabaha
bırakılmamalı.

רֵאשִׁית 19
ilkini
H7225
בְּפִרְיָ
ilk-meyvelerinin
H1061
אֲדָמְתָךְ
toprağının
H0127
תָּבִיא
getireceksin
H0935
בֵּית
evine
H3068
יְהוָה
YHVH
H3068
אֱלֹהֶיךָ
Tanrı'nın
H0430
לֹא-
değil-
H3808
תִּבְשַׁל
pişireceksin
H1310

גָּדִי
oğlakı
H1423
בְּחֵלֶב
sütünde
H2461
אִמּוֹ:
annesinin
H0517
ס
—

‹‹Toprağınızın seçme ilk ürünlerini
Tanrınız RABbin Tapınağına getireceksiniz.
‹‹Oğlağı anasının sütünde
haşlamayacakınız.››

הִנֵּה 20
işte
H2009
בֵּן
ben
H0595
שֵׁלַח
gönderiyor
H7971
מֵלֶכֶת
melek
H4397
לְפָנֶיךָ
önünde
H6440
לְשׁוֹמְרָהּ
korumak-için-seni
H8104
בְּדַרְדָּרָה
yolda
H1870
וְלִהְבִּיאָךְ
ve-getirmek-için-seni
H0935

אֶל-
-e-
H0413
הַמְקוֹם
yere
H4725
אֲשֶׁר
ki
H4725
הִכְנַתִּי:
hazırladım

‹‹Yolda sizi koruması, hazırladığım yere götürmesi
içn önünüzden bir melek gönderiyorum.

הִשְׁמַר 21
dikkat-et
H8104
מִפְּנֵי
yüzünden
H6440
וּשְׁמַע
ve-dinle
H8085
בְּקוֹל
sesini
H0408
אֶל-
değil-
H0408
תִּמְרָהּ
isyan-edeceksin
H4843
בּוֹ
ona
H3068
כִּי
çünkü
H3808
לֹא
değil
H3808

יִשָּׂא
bağışlayacak
H5375
לְפָשַׁעְכֶם
suçunuzu
H6588
כִּי
çünkü
H8085
שָׁמִי
adım
H8034
בְּקִרְבִּי:
içindedir
H7130

Ona dikkat edin, sözünü dinleyin, başkaldırmayın. Çünkü
beni temsil ettiği içn başkaldırınızı bağışlamaz.

כִּי 22
çünkü
H3808
אִם-
eğer-
H8085
שָׁמַע
dinlemekle
H8085
תִּשְׁמַע
dinlersen
H8085
בְּקוֹל
sesini
H8085
וְעָשִׂיתָ
ve-yaparsan
H3605
כָּל
tüm
H3605
אֲשֶׁר
ki
H1696
אֲדַבֵּר
söylerim
H1696

וְאִיבְרִי
ve-düşman-olacağım
H0340
אֶת-
-
H0853
אֵיבֹיךָ
düşmanlarına
H0341
וְצָרְתִי
ve-sıkıntı-vereceğim
H0853
אֶת-
-
H0853
צָרִיךָ:
sıkıştıranlarına

Ama onun sözünü dikkatle dinler, bütün söylediklerimi yerine getirirseniz,
düşmanlarınıza düşman, hasımlarınıza hasım
olacağım.

וְהִפְרִזִי	וְתַחֲתִי	הָאֲמֹרִי	אֶל-	וְהִבִּיאֶךָ	לְפָנַיְךָ	מִלְאָכִי	יֵלֵךְ	כִּי-	23
ve-Perizli	ve-Hitit	Amorlu	-e-	ve-getirecek-seni	önünde	meleğim	gidecek	çünkü-	
H6522	H2850	H0567	H0413	H0935	H6440	H4397	H3212		

וְהִכְחַדְתִּיוֹ :
ve-yok-edeceğim-onu
[H3582](#)

וְהִיבֹוֹסִי
ve-Yebuslı
[H2983](#)

הַחֲוִי
Hivli
[H2340](#)

וְהַכְנַעֲנִי
ve-Kenanlı
[H2340](#)

Meleğim önünüzden gidecek, sizi Amor, Hitit, Periz, Kenan, Hiv ve Yevus topraklarına götürecek. Onları yok edeceğim.

תַּעֲשֶׂה	וְלֹא	תַּעֲבֹדִם	וְלֹא	לְאֱלֹהֵיהֶם	תִּשְׁתַּחֲוֶה	לֹא-	24
yapacaksın	ve-değil	kulluk-edeceksin-onlara	ve-değil	ilahlarına	eğileceksin	değil-	
	H3808	H5647	H3808	H0430	H7812	H3808	

מִצְבֹּתֵיהֶם :
dikili-taşlarını
[H4676](#)

תִּשְׁבֵּר
kıracaksın
[H7665](#)

וְשִׁבֵּר
ve-kırmakla
[H7665](#)

תַּהַרְסֵם
yıkacaksınız-onları
[H2040](#)

הָרַס
yıkamakla
[H2040](#)

כִּי
çünkü
[H2040](#)

כְּמַעֲשֵׂיהֶם
işleri-gibi
[H4639](#)

Onların ilahları önünde eğilmeyecek, tapınmayacakınız; törelerini izlemeyeceksiniz. Tersine, ilahlarını yok edecek, dikili taşlarını büsbütün parçalayacakınız.

וְאֵת-	לֶחֱמֶךָ	אֵת-	וּבִרְךָ	אֱלֹהֵיכֶם	יְהוָה	אֵת	וְעַבְדְּתֶם	25
ve-	ekmeğini	-	ve-kutsayacak	Tanrı'nıza	YHVH'ye	-	Ve-kulluk-edeceksiniz	
H0853	H3899	H0853	H1288	H0430	H3068	H0853	H5647	

מִמְיָדָי
sularını
[H4325](#)

וְהִסְרֹתִי
ve-uzaklaştıracam
[H5493](#)

מִחֲלָה
hastalığı
[H7130](#)

מִקֶּרְבְּךָ :
aranızdan
[H7130](#)

Tanrınız RABbe tapacakınız. Ekmeğinizi, suyunuzu bereketli kılacak, aranızdaki hastalıkları yok edeceğim.

אֲמַלֵּא :	יָמֶיךָ	מִסְפָּר	אֵת-	בְּאַרְצְךָ	וְעִקְרָה	מִשְׁכְּלָה	תְּהִיָּה	לֹא	26
dolduracağım	günlerinin	sayısını	-	ülkende	ve-kısır	düşük-yapan	olacak	değil	
H4390	H3117	H4557	H0853	H0776	H6135		H1961	H3808	

Ülkenizde kısır ve çocuk düşüren kadın olmayacak. Size uzun ömür vereceğim.

אֲשֶׁר	הָעָם	כָּל-	אֵת-	וְהַמֹּתִי	לְפָנַיְךָ	אֲשַׁלַּח	אֵימָתִי	אֵת-	27
ki	halkı	tüm-	-	ve-şaşkına-çevireceğim	önünde	göndereceğim	korkumu	-	
		H3605	H0853	H2000	H6440	H7971	H0367	H0853	

עֲרַף :
ense
[H6203](#)

אֵלַיְךָ
sana
[H0413](#)

אֹיְבֵיךָ
düşmanlarını
[H0341](#)

כָּל-

אֵת-

וְנָתַתִּי
ve-vereceğim
[H5414](#)

בְּהֶם
içlerine
[H0935](#)

תָּבֵא
girersin
[H0935](#)

‹‹Dehşetimi önünüzden gönderecek, karşılaşacağınız bütün halklarışaşkına çevireceğim. Düşmanlarınız önünüzden kaçacak.

הַכְנַעֲנִי	אֵת-	הַחֲוִי	אֵת-	וְגִרְשָׁה	לְפָנַיְךָ	הַצְרָעָה	אֵת-	וְשִׁלַּחְתִּי	28
Kenanlı'yı	-	Hivli'yi	-	ve-kovacak	önünde	yaban-arısını	-	Ve-göndereceğim	
	H0853	H2340	H0853	H1644	H6440	H6880	H0853	H7971	

מִלְפָּנַיְךָ :
önünden
[H6440](#)

הַחֲוִי
Hitit'i
[H2850](#)

וְאֵת-
ve-
[H0853](#)

Hivlileri, Kenanlar, Hititleri, zden kovmalar; i;in önünüz;zsıra eşekarısıfügöndereceğim.

וְרָבָה	שְׁמֵמָה	הָאָרֶץ	תִּהְיֶה	פֶּן־	אֶחָת	בְּשָׁנָה	מִפְּנֵי	אֲנִרְשֶׁנוּ	לֹא	29
ve-çoğalır	viran	ülke	olur	yoksa-	bir	yılda	önünden	kovacağım-onu	değil	
		H0776	H1961	H6435	H0259	H8141	H6440	H1644	H3808	
								הַשָּׂדֶה:	חַיֵּית	עָלֶיךָ
								kırın	hayvanı	üzerine

Ama onlar; bir y;li;inde kovmayacağım. Yoksa ;lke viran olur, yaban;lı hayvanlar ;oğaldıkça ;çoğalır, sayıları sizi aşar.

אֶת־	וְנָחֵלְתָּ	תְּבָרָה	אֲשֶׁר	עַד־	מִפְּנֵי	אֲנִרְשֶׁנוּ	מִזֵּט	מִזֵּט	30
-	ve-miras-alırsın	çoğalırsın	ki	-e-kadar	önünden	kovacağım-onu	az	az	
H0853	H5157	H6509		H5704	H6440	H1644	H4592	H4592	
								הָאָרֶץ:	
								ülkeyi	
								H0776	

Siz ;oğalıncaya, toprağı yurt edininceye dek onları azar azar kovacağım. bilinmiyor. Dehşet ya da bir ;eşit hastalık anlamına da gelebilir.

פְּלִשְׁתִּים	יָם	וְעַד־	סוּף	מִיַּם־	גְּבֻלָּךְ	אֶת־	וְשֵׁנִי	31
Filistlilerin	denizi	ve--e-kadar-	Kamis'in	denizinden-	sınırını	-	Ve-koyacağım	
H6430	H3220	H5704	H5488	H3220	H1366	H0853	H7896	
הָאָרֶץ	יֹשְׁבֵי	אֶת	בְּיָדְכֶם	אֶתְנֶן	וְכִי	תִּנְהַר	עַד־	וּמִמְדָּבָר
ülkenin	sakinlerini	-	elinize	vereceğim	çünkü	nehir	-e-kadar-	ve-çölünden
H0776	H3427	H0853	H3027	H5414		H5104	H5704	
						מִפְּנֵי:	וְנִרְשָׁתְמוּ	
						önünden	ve-kovacaksın-onları	
						H6440	H1644	

‹‹SınırlarınızıKızıldenizden Filist Denizine, çölden Fırat Irmağına kadar genişleteceğim. Ülke halkını elinize teslim edeceğim. Onları önünüz;den kovacsınız.

לֹא־	תִּכְרֹת	לָהֶם	וְלֵאלֹהֵיהֶם	בְּרִית:	32
değil-	keseceksin	onlarla	ve-ilahlarıyla	antlaşma	
H3808	H3772		H0430	H1285	

Onlarla ya da ilahlarıyla antlaşma yapmayacaksınız.

תַּעֲבֹד	כִּי	לִי	אֶתְּךָ	יִחְטְאוּ	פֶּן־	בְּאֶרְצְךָ	יֹשְׁבוּ	לֹא	33
kulluk-edersen	çünkü	bana-karşı	seni	günaha-sokarlar	yoksa-	ülkende	oturacaklar	değil	
H5647			H0853	H2398	H6435	H0776	H3427	H3808	
			פ	לְמוֹקֵשׁ:	לָךְ	יִהְיֶה	כִּי־	אֱלֹהֵיהֶם	אֶת־
			—	tuzak	sana	olacak	çünkü-	ilahlarına	-
				H4170		H1961		H0430	H0853

Onları ülkenizde barındırmayacaksınız. Yoksa bana karşıgünah işlemenize neden olurlar. İlahlarına taparsanız, size tuzak olur.››